

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

● Ce și cit
moștenim
de la
părinți

● Povestea oului

● Să nu mai
operăm copiii
de amigdale?

calitatea
calitatea actuală
vea actualitatea
actualitatea actualitatea
actualitatea actualitatea
actualitatea actualitatea
actualitatea actualitatea
actualitatea actualitatea
actualitatea actualitatea
actualitatea actualitatea

LA ORDINEA ZILEI

Orașul pe verticală

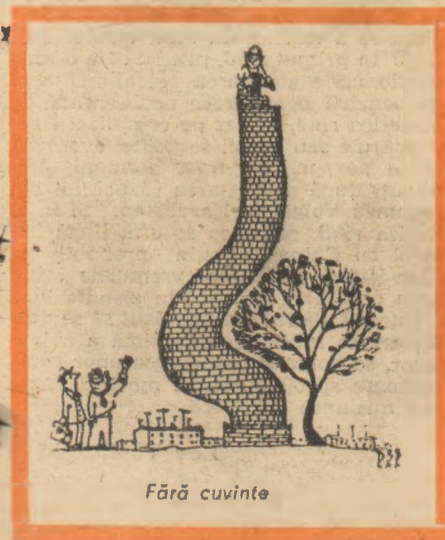
Este realizabilă construirea unei clădiri-turn de 4000 m înălțime, pentru un milion de locuitori?

Încercând să elucideze această problemă, profesorul japonez Wasedo Naydo s-a adresat citorva dintre cei mai renumiți ingineri din lume, printre care și V. Nikitin, doctor în științe tehnice din U.R.S.S. Din calculele specialistului sovietic rezultă că o asemenea construcție ar fi posibilă din punct de vedere tehnic și economic. El a propus, între altele, ca baza turnului, până la 1000 m, să fie realizată din beton armat, iar restul din oțel.

Discuțiile purtate în legătură cu orașele pe verticală sînt absolut justificate dacă ținem seama de faptul că populația globului crește vertiginos și că în scurtă vreme majoritatea ei va trăi în orașe. Orașele și îndeosebi metropolele vor trebui dar să crească și anume pe verticală, deoarece extinderea lor pe orizontală ar însemna ocuparea unui spațiu imens, precum și dificultăți de circulație de nerezolvat.

Arhitecții viitorului se vor vedea deci puși în situația de a construi orașe în înălțime, dar nu de talia unui turn Eiffel, Empire State Building sau chiar World Trade Center în proiect la New York (400 m), ci a unor clădiri mult mai înalte. Cu prilejul discuțiilor purtate, unii arhitecți au și prefigurat clădirea-oraș. Așa cum am văzut, ea ar putea avea o înălțime de până la 4000 m (un alt proiect prevede o clădire de 3200 m înălțime, cu 850 de etaje și 500 000 de locuitori!).

Evident, ridicarea unor asemenea construcții ar fi legată de multe dificultăți ca, de pildă, realizarea unei bune rezistențe la vînt și la eventuale seisme. În vederea asigurării stabilității ar fi astfel nevoile și de o nouă concepție arhitecturală. Pentru clădirea de 4000 m se preconizează ca ea să se inspire din modelul unui arbore, în care palierele să reprezinte ramurile, iar fundația rădăcinile (în vederea sporirii suprafeței de suport și prevenirii supraîncălzirii solului). O astfel de construcție ar putea dispune chiar de mai multe turnuri cu ascensoare, fundațiile lor implantându-se în sol până la 150 m. În același timp, în întreg „imobilul”, un sistem de aer condiționat ar menține o presiune atmosferică egală cu cea de la nivelul mării.

Fără cuvinte

În felul acesta, ni se spune, întinse terenuri ar fi eliberate pentru agricultură, grădini, păduri, locuri de agrement etc., iar circulația, atât de intensă chiar și în zilele noastre, ar înceta să mai constituie o problemă. Evident, ar mai rămîne însă de studiat și aspectele psihologice și sociologice pe care le-ar ridica traiul într-un asemenea gigant, aspecte care ar putea compromite chiar ideea în ansamblul ei.

POLIMERI

Materialele sintetice și corpul omenesc

Chiar la apariție, polimerii sintetici au făcut, se știe, o aprigă concurență semenilor lor naturali. Țesăturile artificiale, veșmintele, mobilele, diverse aparate și dispozitive din materiale polimerice au cucerit repede simpatia noastră.

Dar uneori se aud și glasuri care întrebă, îngrijorate, dacă plasticul nu este și o primejdie pentru om. Nu-i un secret, desigur, că materialele sintetice acumulează electricitate statică. Tapetele, dușumelele, corpurile și piesele de mașini, hainele, încălțămîntea se încarcă cu electricitate. De aceea și încercăm, citeodată, o senzație dezagreabilă în contactul nostru cu materialele sintetice.

Cum acționează însă cîmpul electric asupra omului? Institutul de cercetări asupra igienei și toxicologiei pesticidelor și materialelor plastice din Moscova a consacrat un studiu special acestei probleme.

— Omul se află în permanență sub acțiunea cîmpului electric al planetei, dar pînă acum nu s-a putut ajunge la o opinie unanimă asupra modului în care influențează sănătatea noastră, a declarat Bronislav Medvedev, un cercetător de la institutul mai sus amintit. — Pe de o parte, de circa două secole și jumătate medicina utilizează cîmpul electric spre a îngriji

Cîmpul electric static nu poate afecta buna dispoziție

maladiile sistemului nervos. Pe de altă parte, s-a constatat că marea intensitate a cîmpului și, mai ales, curenții de descărcare, pot exercita o înrîurire nocivă asupra omului.

O dată cu introducerea materialelor plastice în economie și în viața de fiecare zi, intensitatea cîmpului electric și durata șederii omului în el au crescut foarte mult. Acest lucru ne poate lăsa indiferenți sau nu?

Valoarea descărcărilor este foarte mică: de la câteva zeci la câteva mii de volți. Aceste variații sînt ușor de înțeles: ele sînt în funcție de felul materialului plastic utilizat, de microclimatul care-l înconjoară pe om, de compoziția fibrelor sintetice. S-a stabilit, de pildă, că cu cît umiditatea e mai mare, cu atît e mai ridicat nivelul sarcinilor de electricitate statică. Vibrațiile, zgomotul, chiar vorbitul cu glas tare pot amplifica procesul de electrizare.

— Intensitatea cîmpului electric creat de materialele polimerice este de 400-600 volți pe centimetrul pătrat. În cursul experiențelor noastre pe animale, am creat un cîmp de 400 de volți — a mai declarat Bronislav Medvedev. — Voiam să vedem cum

În curînd, aici se va deschide un mare șantier

Foto: A.P.N.

reacționează organismul dacă e supus acțiunii cîmpului o oră, o zi, două-trei luni etc. Și iată ce-am constatat: în cursul primelor cincisprezece zile, cîmpul electric stimulează procesele de refacere din celule. Apoi survine o adaptare, situația se stabilizează și celulele încetează să mai reacționeze la prezența cîmpului. Aceste constatări au fost confirmate prin studii făcute la microscopul electronic asupra celulelor ficatului, rinichilor, mușchilor, prin analize de sânge privind conținutul în eritrocite, leucocite, hemoglobină etc.

Este, poate, încă prea devreme ca să se poată face afirmații categorice asupra mecanismului acțiunii electrice asupra organismelor vii. Dar de pe acum se poate spune că datele culese asupra fenomenelor care se desfășoară în celulele nervoase și în membrane permit să se afirme că micile descărcări de electricitate statică sînt inofensive.

PROBLEME ȘI SOLUȚII

Ca și la munte să fie liniște

S-a stabilit că principalul contravenient la liniștea publică este transportul. Această problemă se află, de aceea, în atenția specialiștilor din multe țări. Cele mai multe cercetări s-au făcut asupra răspîndirii zgomotului în spații relativ libere, în localități așezate în cîmpie. Regiunile muntoase în care, cum se știe, sînt mai ales concentrate stațiunile balneoclimaterice, au fost mai neglijate din acest punct de vedere. Și poate că tocmai de asta s-a și încetăținit opinia că localitățile din zonele montane n-ar putea fi protejate împotriva zgomotului.

În ultima vreme, însă, un grup de specialiști sovietici au început să studieze posibilitatea de a proteja împotriva zgomotului și stațiunile balneoclimaterice din regiunile muntoase. Ei au urmărit, în primul rînd, să stabilească ce influență exercită relieful asupra răspîndirii zgomotului. Au aflat astfel mai întîi nivelurile zgomotelor provocate de mijloacele de transport pe drumurile din stațiuni, în curtea sanatoriilor, caselor de odihnă etc. După care, au alcătuit curba dependenței zgomotului de intensitatea transportului. În sfîrșit, un ultim obiectiv a fost determinarea modificărilor ce survin în nivelul zgomotului o dată cu depărtarea de arterele de circulație, a modului în care se răspîndesc zgomotele pe teritoriul sanatoriilor și al altor construcții, ca și în interiorul clădirilor.

Mai mult, comisia a studiat și influența zgomotului asupra evoluției unor boli.

Deși cercetările nu s-au încheiat încă, au fost elaborate totuși unele recomandări. Constructorii, de pildă, ar trebui să folosească pentru clădirile sanatoriale panouri-ecran. Zonele verzi de protecție ar trebui extinse. În sfîrșit, mijloacele de transport ar trebui să fie înlocuite cu altele mai puțin zgomotoase.

CE SE DISCUTĂ

La asaltul gripei

Leningrad, str. Popov 15-17, Institutul gripei. Sala de așteptare a secției clinice este plină de tineri, muncitori și studenți. Afară, vîntul rece de toamnă mătură ultimele frunze veștede — vreme ideală de gripă. Pentru Natașa, Evgheni, Valia și ceilalți voluntari care s-au prezentat la institut „sezonul” gripei începe chiar în această zi de noiembrie. Ei vor fi infectați cu virusul Hong Kong pentru ca pe organismul lor să poată fi încercate noi mijloace de protecție și de tratament.

Cu o coală dublă de hîrtie în mînă fiecare „coba” trece din cabinet în cabinet și din laborator în laborator pînă ce coala este acoperită de rezultatele tuturor examenelor. Abia atunci se face selecția, căci fiecare curajos care se pune la dispoziția cercetării științifice trebuie să fie perfect sănătos. Dacă îndeplinește această condiție, primește o pijama imaculată și în spatele lui se închide o ușă albă care îl izolează pentru un timp de lumea înconjurătoare.

Fortăreața gripei, în care tinerii se lasă închiși de bunăvoie, este amenajată ca orice spital, doar că pe nopți zac teancuri de tratate, reviste și notițe. În așteptarea gripei cei 40 de candidați, printre care se află mulți studenți în medicină, își petrec vremea studiind. Nici unul din ei nu știe dacă lichidul care i s-a injectat conținea efectiv virusul gripei. Experiențele se fac în așa fel încît să se excludă orice influență psihică. Uneori se lucrează chiar dublu-orb, adică nici medicii care îi urmăresc nu știu ce injecție și ce tratament au primit pacienții. Numai directorul institutului, care ține lista codificată în cuiață în sertarul lui, știe de pildă dacă tabletele nr. 1, care nu se deosebesc prin formă, culoare și gust de tabletele nr. 2, conțin substanțe active sau nu. În felul acesta se evită practic orice falsificare a rezultatelor de către elemente subiective. Directorul este prof. Anatoli Smorodintev, unul din realizatorii vaccinului împotriva poliomielitei.

Întrebat dacă s-ar mai supu o dată experienței, unul din tinerii care își terminaseră „stagiul” a răspuns: „Imediat! Vedeți dv., aci nimic nu te distrage de la învățătură, iar mîncarea este excelentă”. Acest comentariu umoristic ne-ar putea face să uităm cît de cruntă a devenit gripa. Experiențele pe voluntari sînt un prețios ajutor în soluționarea unei probleme care pune anual în pericol milioane de oameni și costă sume de ordinul miliardelor. Boala, care debutează ca un banal guturai, poate evolua în câteva zile spre o congestie pulmonară sau meningită și duce eventual la moarte. Anul trecut, în Franța gripa a luat proporțiile unei catastrofe naționale: 20 de milioane de bolnavi, 20 000 de decese, uzine, trenuri, oficii postale și... o echipă de fotbal scoase din funcție. Italia a avut 15 milioane de bolnavi, iar la Londra au murit 700 de persoane numai în săptămîna sărbătorilor de iarnă. Este deci firesc ca fiecare să contribuie cum poate la înfrîngerea acestui nou flagel al omenirii.

DUPĂ SORGE...

(III)

Duelul între serviciile de informații continua

Era o zi sumbră de ianuarie. Nori groși acopereau cerul. Strada era pustie și deprimantă. Casele, cu 4-5 etaje, păreau nelocuite.

Andrei îl ajunse din urmă pe ofițer chiar în colțul străduței și-i spuse răspicat:

— Bună ziua, Gerd. Deși au trecut 9 ani, nu te-ai schimbat prea mult.

Auzindu-se strigat pe numele cu care-și semnase înainte cu 9 ani informațiile cu caracter de spionaj, colonelul se opri brusc, de parcă s-ar fi izbit de un zid. Andrei abia evită o ciocnire cu el. Întorcându-se, hitleristul se trezi față în față cu Andrei care zâmbea amuzat. Colonelul se schimonosi la față. Monoculii îi căzu de pe ochi și se balansă la capătul lanțșorului.

Timp de câteva secunde, Gerd își pierdu graiul și mișcă numai convulsiv din buze, încercând să articuleze ceva. În cele din urmă, fără să fi înțeles încă prea bine sensul celor auzite, Gerd suieră cu un glas scăzut:

— Ai înnebunit... Te dau pe mina Gestapoului. Cum îndrăznești? Era așa de zguduit, încât nu putea nega nimic, nu putea pretinde că e o eroare și nici chiar nu putea da impresia că e surprins. Instinctiv își duse mina la pistol.

— Nu te infierbinta, Gerd! La mina de pe tocul revolverului. Nu ești prost și trebuie să înțelegi că Gestapoul e la fel de primejdios și pentru dumneata. Îți închipui cumva că și s-ar ierta trecutul? îl întrebă Andrei cât mai calm cu putință.

— Nimeni n-o să te creadă, răcni aproape hitleristul, dar în ochi i se citeau teama, deruta, chiar panica.

— Au să mă creadă, avem dosarul dumitale cu informații de spionaj și cu chitanțele sumelor pe care le-ai încasat.

Apoi îl apucă de braț pe Gerd și-l trase aproape cu sula în străduță. Se opriră la câțiva pași de căminul de canalizare. Izbînd cu o cheie franceză în asfalt, Taba ieși pe jumătate afară. La capătul străduței Gerd văzu încă doi înși care-l priveau fix. Se întoarse, dar și în celălalt capăt erau doi oameni și o camionetă cu partea din spate metalică. Toate drumurile li erau tăiate. Acum n-ar mai fi îndrăznit să tragă într-un om care se apropiase atât de curajos de el în plină zi.

Dar hitleristul nu deslușise în glasul lui Andrei o amenințare. Era evident că interlocutorul lui voia doar să-l determine să colaboreze iar cu serviciul de spionaj străin.

— Nu există întoarceri în trecut, rosti Gerd, care nu izbutise încă să se liniștească.

— De ce? Nu ți-ai dat seama că legătura cu un serviciu de spionaj durează toată viața?

— Cum te-ai hotărât să-mi faci o asemenea propunere? Tăra dumitale e înfrîntă, viitorul ei va fi hotărât de Führer.

— Războiul nuf s-a terminat încă. Abia acum începe cu adevărat. Și apoi eu sînt rus. Pe noi nu ne-ați zdrobit. Știi doar ce lovitură a primit armata voastră luna trecută lângă Moscova. E abia începutul sfîrșitului victoriilor voastre.

— Ești... ești... rus? Dar de unde ai apărut aici? îngăimă uluit Gerd.

— Nu pune întrebări naive. Hai mai bine să revenim la subiect.

Gerd era cit pe ce să leșine, pe față îi apăruseră pete roșii. Încercă să spună ceva, dar nu izbuti decît într-un târziu.

— Faptul că sînt rus trebuie să-ți convină mai bine.

— De ce dracu' să-mi convină? Întrebă oftînd Gerd.

— Pentru că e greu să lucrezi pentru o țară învinsă chiar în schimbul unor sume mari. Înțelegem asta, spuse

nu fără o undă de sarcasm în glas agentul sovietic.

— Și pe voi o să vă înfrîngem. Trupele noastre sînt lângă Moscova...

— Sper că nu-ți închipui că am venit aici numai ca să discut cu dumneata cine o să învingă? E ridicol, absurd. Se poate să n-ai o umbră de umor? Acum trebuie să cîntărești lucid situația, să nu te îmbeți cu victoriile de azi, ci să te gîndești la ziua de mîine, la familia dumitale, la viitor. Germania va fi învinsă. Mai devreme ori mai tîrziu vei începe să te gîndești că ar fi mai bine să fugi peste hotare... Dar acum, nici dumneata nici eu n-avem timp pentru discuții sterile. Te vom plăti în valută forte, dar colaborarea te va asigura nu numai material: sprijinul pe care ni-l vei da va fi luat în considerare în Germania democratică, care va înlocui Reichul hitlerist. Gîndește-te și hotărăște!

cele din urmă Gerd, ocolind privirea lui Andrei.

— Să furnizezi informații exacte, de ordin militar și politic.

— Ai putea fi arestat și fără denunțul meu...

— Nu-i exclus, dar e puțin probabil, răspunse calm Andrei. În orice caz, ai avea trei zile la dispoziție ca, utilizînd toate relațiile și influența pe care le ai, să mă eliberezi, încheie el aspru.

— Dar cum?

— Știm că lucrezi la secția de spionaj a marelui stat major al aviației.

— De unde știi?

— Asta n-are importanță. Dacă am să fiu arestat, oamenii mei au să te anunțe și dumneata ai să declari la Gestapo sau Abwehr că lucrez pentru dumneata, cerînd eliberarea mea imediată. Acest lucru va confirma depozitiile mele față de aceste organizații dacă, evident, ar reuși să mă aresteze.

Gerd îl privi uimit pe Andrei.

— De acord... conveni el. Cu o singură condiție și anume: după război să-mi dai dosarul.

— Îți promit solemn. Dar acum să ne întorcem la subiect. Cu ce să începem?

— Trebuie să ne gîndim bine.

— Să ne gîndim împreună, dar fără să pierdem timpul. Putem intra într-o cafenea nu prea aglomerată sau, dacă ești de acord, în parc.

Porniră spre Pont Royal și, după ce-l străbătură, intrară în parc. Andrei dădu unei bătrîne câteva monezi și căpătă în schimb două scaune de care le așeză într-un loc retras, sub niște copaci.

— Pentru început va trebui să furnizezi informații care ar putea fi repede verificate de Centru. Să nu te simți jignit, continuă Andrei, dar e mai bine să-mi dai știri pe bază de documente.

— Am să vă dau niște informații im-

portante și foarte secrete... Confirmarea afirmațiilor mele va depinde sigur de acțiunile abile ale organelor dv. de contraspionaj chiar pe teritoriul țării dv. Acest lucru va confirma corectitudinea colaborării mele și vă va da posibilitatea să zădărniciți un plan foarte îndrăzneț. Nu e vorba de o operațiune militară de mare amploare pe front, ci de ceva care are o legătură directă cu prestigiul Germaniei în ochii principalului ei aliat. N-am să vă dau însă nici un document despre această acțiune. Căci nu există asemenea acte și, de altfel, nici nu e nevoie de ele. Nici chiar marele stat major al aviației n-are vreo hirtie. Pentru că sînt unele acțiuni care se rezolvă verbal și nu sînt înscrise în nici un document. Despre o asemenea operațiune e vorba. Planul ei e cunoscut în Germania numai într-un cerc foarte restrîns.

Deși intrigat de această introducere, Andrei nu voi însă s-o arate și nu schiță nici un gest care să-i trădeze nerăbdarea.

— Cred că ai aflat de arestarea lui Richard Sorge, agentul vostru din Japonia? Își începu Gerd istorisirea cu o întrebare.

— Știu, răspunse scurt Andrei.

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj-reportaj i

— Führerul, continuă Gerd, s-a înfuriat cumplit cînd a aflat de povestea cu Otto și Meisinger și a dat ordin să fie trimis în Japonia un grup de agenți ai Gestapoului, ca să-i pedepsească pe vinovați. Cum să ajungă, însă, niște germani în Japonia? Rezolvarea problemei a fost încredințată lui Göring. De cînd a început războiul Göring a mai dat aviației multe ordine fără să se gîndească la posibilitatea executării lor. Așa a făcut și de data asta. L-a chemat numaidecît la el pe colonelul Rowel, comandantul unui grup de recunoaștere, care a mai făcut înainte de război spionaj aerian secret în vestul U.R.S.S. Cum însă Luftwaffe nu are avioane care să poată străbate fără escală o distanță de peste 7000 km, Rowel a propus organizarea unui zbor de pe unul din aerodromurile de pe front pînă în Manciuria (ocupată de armata japoneză de la Kwantung), cu o escală secretă pentru alimentarea cu combustibil pe teritoriul sovietic.

E un plan îndrăzneț și riscant, ținut în cel mai mare secret, încît nici chiar generalul-colonel Richthofen, comandantul flotei a 4-a aeriene, nu-i cunoaște toate detaliile. Generalul a primit numai ordinul să pună la dispoziția lui Rowel un aerodrom, cât mai spre răsărit, din zona Taganrog.

Pentru executarea misiunii, Rowel are la dispoziție două cvadrimotoare „Fokke-Wulf-200” de tip „Kurier”. Deocamdată Luftwaffe nu are decît un mic număr de asemenea aparate. Sînt fabricate în serie mică pentru zboruri lungi de recunoaștere. Dar raza lor de acțiune nu trece în general de 2000 de km, iar înălțimea maximă de zbor de 5000—6000 de metri.

Cea mai scurtă distanță dintre Taganrog și Manciuria este de peste 7000 de km. Cum, însă, în vederea păstrării secretului asupra itinerarului, avioanele trebuie să zboare deasupra unor zone cu populație rară din U.R.S.S., drumul pînă în Manciuria este, de fapt, mai lung. Traseul stabilit de Rowel este: Taganrog — Elista — insula Barsakelmes din Marea Aral — deșertul Kizil-Kum și Muiun-Kum — lacul Balhaș — Urumci — deșertul Gobi — Manciuria.

Alimentarea cu carburanți urmează să fie făcută la vest de lacul Balhaș. Un grup de spioni care o să fie lansat acolo trebuie să caute o pistă de aterizare și să instaleze un radiofar de transmisie. Grupul de spioni va fi transportat cu un „Fokke-Wulf-200”, transformat în avion-cisternă, cu o rază de acțiune de circa 3500 km. După lansarea grupului, avionul trebuie să se înapoieze la Taganrog.

După ce spionii vor descoperi o pistă de aterizare, spre locul stabilit vor fi trimise două aparate: avionul-cisternă și cel care îi va transporta în Japonia pe agenții Gestapoului. Avioanele vor ateriza în vecinătatea lacului; aparatul cisternă va fi distrus, iar participanții la operațiune își vor continua zborul cu celălalt avion.

De ce a fost aleasă zona lacului Balhaș? În primul rînd, pentru că e o zonă pustie unde aterizarea și alimentarea cu benzină poate trece neobservată. În al doilea rînd, în caz de complicații neprevăzute sau avarii se poate, eventual, conta pe sprijinul unor germani strămutați după declanșarea războiului din regiunea Volgăi în Kazahstan. Și în al treilea rînd, regiunea se află lângă hotarul cu China. E puțin probabil ca Cian-Kai-și să fi uitat vremurile cînd avea consilieri germani în armata lui.

Intrucît zborul era prevăzut să se desfășoare la altitudinea maximă a avioanelor, se hotărîse procurarea unor compresoare speciale pentru motoare. Asta era misiunea lui Gerd.

Lev Vasilevski

(Va urma)

Gerd respira greu, strîngînd nervos minerul argintiu al umbrelei. Rusul din fața lui spunea un adevăr la care și el începuse să se gîndească de la o vreme. Căci și el auzise niște zvonuri despre eșecul războiului fulger, despre marile pierderi suferite pe frontul rusesc. Și rusul continua pe același ton calm, convingător și sigur de el:

— Îți punem o singură condiție, să colaborezi cinstit, fără minciuni și ter-tipuri. La rîndul nostru, nu te vom supăra nici acum, nici în viitor (Andrei făcea mereu aluzie la viitor). Trebuie să înțelegi că dacă ne ajuti pe noi, îți ușurezi viața de după război. Nu obișnuiesc să-i ameninț pe cei cu care vreau să intru în legătură, dar trebuie să te previn că dacă ai să încerci să mă înșeli, dosarul dumitale va ajunge la Gestapo, indiferent de ce se va întîmpla cu mine. Sper că-ți dai seama că se va găsi o modalitate pentru asta, dat fiind că eu nu sînt singur aici.

La aceste cuvinte, Gerd se întoarse brusc și privirea lui o întâlni iar pe aceea a lui Taba care continua să lovească asfaltul cu o unealtă.

— Și ce ar trebui să fac? rosti în

Tatiana Doronina

INTERVIU

Viața în dungi a actorului

— Tatiana Doronina, ce înseamnă pentru dumneavoastră filmul „Cintăreața”?

— El mi-a prilejuit colaborarea cu Konstantin Voinov, regizor care știe să lucreze cu actorii și îi place să lucreze cu ei.

Profesia de cîntăreață este în același timp grea și frumoasă. Evident, regizorul nu mi-a cerut să nă „întrec” cu cîntărețele profesioniste, pînă la care mai am mult. În filmul nostru cîntăcele sînt mai degrabă monologuri. Spun în ele suferința pierderii celui drag, greutatea și bucuriile muncii, singurătatea și satisfacțiile. Adică tot ce trăiește, ce o preocupă pe eroina mea Nadejda Kazakova.

— Dar în teatru ce faceți?

— Acum cîțiva ani o actriță mi-a spus: „Viața actorului este în dungi”. Atunci mi-am imaginat această „viață în dungi” ca pielea unei zebre: dunga neagră este un rol neizbutit, cea albă semnifică succesul și satisfacția.

În ultimul timp am început s-o înțeleg altfel. Mi-e greu să spun ce mult vreau să joc; nu-i vorba de voință, de dorință, ci de o necesitate acută. Scena este viața mea, setea de viață. De aceea mă străduiesc „să fac” roluri pentru mine.

Încă nu l-am jucat pe scena pe Shakespeare. E greu să-ți închipui un muzician care nu l-a interpretat pe Beethoven. Dar eu îmi pot închipui perfect un actor care nu l-a jucat pe Shakespeare. Cunosci cîțiva, ba fac și eu parte dintre ei. Și ca să nu pierd momentul, să nu scap trenul, îmi fac roluri shakespeareiene „pentru mine”.

Știu cum tace și ce gîndește Cleopatra, ce furtună de simțăminte îi bîntuie făptura, știu cum să împac această furtună cu siretenia și calculul rece. Cleopatra dorea imposibilul și înțelegînd că este o nebunie, îl dorea cu și mai multă ardore.

— Ce altă mare întîlnire nu s-a produs încă?

arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta

— Încă n-am avut ocazia să mă întîlnesc cu Alexandr Ostrovski. Un dramaturg atât de bogat, de poetic, atât de rus! De doi ani studiez „Fata fără zestre” și înțeleg perfect, trăiesc cu toată făptura clipa aceea de mare bucurie, unica bucurie din rol, cînd Larisa se eliberează de toate — de „avere”, de viața de marionetă — prin moarte.

— Ce poate fi mai absurd decît ca lucrurile, bunurile să stăpînească sufletul? Cînd și cine are nevoie de un „obiect cu suflet”? O viață fără suflet, fără dragoste, fără libertate, fără „eu” — la ce bun o astfel de viață? Tema rolului este lupta, o luptă măreață pentru un suflet viu, pentru omenie.

Mai știu, de asemenea, cum se bucură și ride Mirandolina, cum strigă, sufocîndu-se, Katiușa Maslova. Dar deocamdată le știu numai pentru mine.

L. G.

ACTORI FĂRĂ MACHIAJ

Burt Lancaster cel veșnic tînăr

Pînă la 35 de ani Burton Stephen Lancaster nici nu se gîdea la cariera cinematografică. Avea o pregătire de antrenor, fusese acrobat de circ, agent de publicitate, administrator comercial, militar. Întimplarea l-a adus pe Broadway, în rolul unui sergent din piesa „Zgomotul vîndătorii”. Spectacolul a fost un eșec, dar critica l-a remarcat pe debutant și Lancaster a primit șapte propuneri de la diverși regizori de film. La sfatul impresarului său, actorul începător a ales rolul polițistului onest din drama „Furia pustiului”. Rolul nu i-a reușit.

Dar hazardul care l-a adus pe Lancaster în lumea artei, i-a ajutat și de astăzi. Filmul a fost lansat pe ecran cu întîrziere și între timp actorul a jucat, în 1946, în „Ucigașii”. Mica schișă de trei pagini a lui Hemmingway nu oferea material îndestulător pentru un lungmetraj și filmul a fost completat cu cadre din trecutul de boxer al eroului, cu romanul lui de dragoste cu o femeie fatală. Robert Siodmak a scos-o astfel la capăt, asigurînd o curgere lină a subiectului. Lancaster a avut în film o creație magistră, contribuind în bună măsură la succesul acestuia. Care, la rîndu-i, i-a adus consacrarea.

În 1948, împreună cu impresarul său, actorul a organizat o firmă proprie, care a devenit populară mai ales datorită filmelor de aventuri. În aceste filme Lancaster mergea abil pe sîrmă, se agăța de candelabre și doboră o sumedenie de dușmani. Dar chiar și atunci se simțea atras de roluri mai serioase. Și, în 1953, a făcut unul dintre cele mai

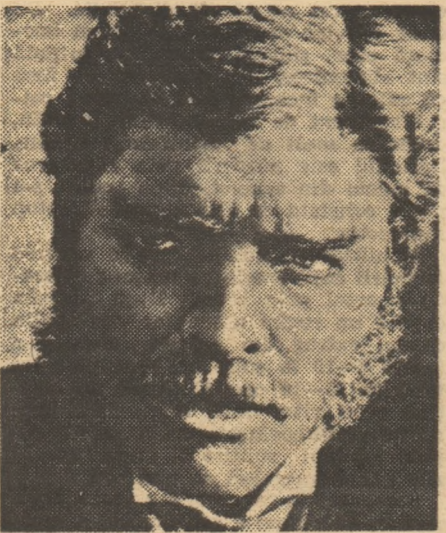
bune filme ale lui: „De aici în eternitate”.

Această ecranizare după romanul lui James Jones, datorată regizorului Fred Zinnemann, evoca viața unui regiment american în Hawai în ajunul atacului japonez de la Pearl Harbour. În atmosfera sufocantă de cazarmă, sergentul Milton Warden se străduia să rămînd el însuși.

Cred că în creația lui Lancaster nu există un alt rol care să se potrivească atât de bine cu caracterul actorului, cu integritatea și perseverența care l-au ajutat, ca și pe Milton Warden, să nu se abată de la drumul ales. Lancaster a hotărît să devină actor și a devenit, deși pentru asta a trebuit să-și sacrifice cariera de producător.

Firma mergea foarte bine. Ea a înregistrat un mare succes cu filmul „Marty”. Dar, în 1957, Lancaster a spus pe neașteptate: „Gata!”. Firma îi cerea prea mult timp, iar pentru el esențial era cariera de actor.

Optînd pentru ea, Lancaster a interpretat, în 1957, în „Dulcele miros al succesului”, rolul unui rechin al presei, imoral și crud. Pentru vremea aceea era un caz rar, deoarece actorii, știind că spectatorii îi confundă cu personajele lor, nu riscas. Lancaster a riscat și, deși rolul a fost lucrat admirabil, filmul a căzut. Dar nici asta nu l-a oprit. După trei ani a jucat, în „Elmer Gentry”, o satiră ascuțită la adresa establishmentului american. Pentru acest rol Lancaster a primit premiul Oscar, deși ceilalți candidați erau Spencer Tracy, Lawrence Olivier, Jack Lemmon și Trevor Howard.

Următorul mare succes al actorului a fost, în „Procesul de la Nürnberg”, rolul judecătorului nazist Ernst Janning aflat pe banca acuzaților. Filmul i-a adus o celebritate internațională. După care, în 1962, Luchino Visconti i-a încredințat rolul prințului Salina din „Ghepardul”, jucat cu brio și care i-a permis să-și pună în evidență plastica-i uimitoare.

La premiera americană a „Ghepardului”, Lancaster n-a asistat. Filma în „Șapte zile din mai”. În 1965, a plecat în Franța pentru „Trenul”, omagiu adus patriotismului și eroismului feroviarilor francezi. Actorul a cioplit cu o artă consumată portretul de neuitat al unui om simplu, cu sentimente limpezi și mîini puternice, deprinse cu munca.

Burt Lancaster nu mai e tînăr. Peste doi ani va avea 60 de ani. Talentul lui a ajuns la maturitate, dar trupul și-a păstrat aceeași tinerească svelțețe și frumusețe.

K. Karțeva

CINEMA

În acest oraș meridional

În acest oraș meridional se întîmplă niște lucruri ciudate.

Șoferul Aga-bala se întoarce acasă de la închisoare și află că, în timpul cit a lipsit, soția lui a făcut un copil cu chioșcarul de peste drum. Jignirea trebuie spălată cu sînge. Și strada, mica stradă de la marginea unui mare oraș modern, așteaptă. O stradă cu garduri înalte îndărătul cărora viața se petrece nevăzută și în același timp știută de toți pînă în cele mai mici amănunte. Așteaptă un grup de tineri, mari amatori de senzații tari, așteaptă bătrînele care își scot capul pe fereastră din ce în ce mai fără fereală, așteaptă un tînăr ziarist care, prevăzător, își baricadează geamul; chiar și milițianul așteaptă, cu nasul vîrit discret în ziar. Iar chioșcarul se trezește cu un pietroi în cap. Pe urmă cei care așteptau poartă pe u-

Autoportret

meri sîcriul spre cimitir. Chiar și Aga-bala își oferă la un moment dat umărul, cînd bătrînul milițian obosește.

Murad, petrolișt destoinic și om respectat, i-a făgăduit lui Tofik, prieten din copilărie, pe sora lui mai mică. Tofik este un pierde-vară, nu-i place munca și nici munca nu-l place pe el. Murad uzează de tot respectul de care se bucură pentru a-și plasa viitorul cumnat, dar acesta nu rezistă nicăieri prea mult. Într-o zi e invitat la Minsk la dezvelirea unui monument ridicat în memoria tatălui său, mort eroic în război pe pămîntul belorus. Tofik dezvelește statuia, este sincer emoționat și chiar acolo, lîngă imaginea de bronz a tatălui său, rostește un discurs inflăcărât, chemînd tînăra generație să fie demnă de amintirea părinților. Nu contează că apelul lui este într-un contrast tragicomic cu propria-i viață. El se simte bine în rolul unui fiu de erou și în această ipostază o fată se îndrăgostește de dînsul. Este prima lui dragoste fără intermediul rudelor, prietenilor, cunoșcuților. Uitînd de făgăduiala făcută pe strada lui, Tofik se însoară și își aduce soția în orașul natal, pe aceeași stradă.

Se naște o situație paradoxală. De pe urma însurătorii lui Tofik au de cîștigat toți: Murad, care nu mai trebuie să-și bată capul ca să-și aranjeze mereu cumnatul într-o slujbă, sora lui, care scapă de un soț impus cu sila, însuși Tofik, care se căsătorește din dragoste. Dar ce-or să spună oamenii dacă Tofik rămîne nepedepsit? Strada așteaptă. Și Murad pune mîna pe cuțit.

Noroc că mînia lui vine din prejudecată și nu din inimă și, ajuns acasă la Tofik, se chinuiesc amîndoi să găsească o ieșire, ca să rămînă și ei întregi și strada să fie mulțumită. În cele din urmă cad la învoială ca Murad să-l lovească pe Tofik la picior.

Deși începe cu o crimă și se încheie cu un atentat — căci, chiar dacă cu aprobarea lui, Tofik se alege cu o rană la picior — filmul „În acest oraș meridional” al talentaților cineaști azerbaidjani Rustam Ibrahimbekov (scenariu) și E. Kuliev (regie) va fi o comedie, mai exact o tragicomedie de moravuri. A unor moravuri moștenite din vremi de mult trecute, dar care mai dăinuie alături de atribute urbane ultramoderne.

REFLECTOR

• Încă o „Casă Buddenbrook”: după serialul englezesc pentru televiziune, regizorul italian Demo Fenoglio transpune, pentru ecranul mare, celebrul roman al lui Thomas Mann.

• Atentatul de la Sarajevo, pretextul care a declanșat primul război mondial, este noua intenție cinematografică a lui Carlo Ponti. Producătorul italian vrea să facă un film în coproducție cu cineaștii iugoslavi, cu o distribuție prestigioasă.

• Compozitorul francez Michel Legrand („Umbrelele din Cherbourg”, „Domnișoarele din Rochefort”) scrie pentru vedeta americană Barbra Streisand filmul muzical „Bistro-ul”, care va fi realizat în Franța.

• Filmul „Culorile pămîntului” al regizoarei Irina Mass este un omagiu adus pictorilor letoni. Scenariul a fost scris nu de un profesionist al condeiului, ci al penelului: pictorul Uldis Semsaris.

tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica tel
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica t
tehnica tehnica tehnica tehnic
tehnica tehnica tehnica te

De multe ori se întâmplă ca fenomene care aparent n-au nimic comun, privesc prin prisma legilor matematice să arate că se înrudesc. Pe acest principiu se bazează funcționarea mașinilor de calcul analoge: ele modelează procese de naturi diferite, dar cu conduită asemănătoare. Această metodă a analogiilor i-a purtat și pe cei doi specialiști sovietici spre o interesantă idee. Ei au constatat că excitația, răspîndirea undei, starea de pasivitate și fibrilația — o stare patologică a inimii — pot fi modelate pe o bază chimică.

Un cercetător de la Institutul de fizică din Moscova a descoperit un amestec pentru crearea de modele chimice ale proceselor care se petrec în inimă. Amestecul se toarnă într-un vas în care, sub ochii experimentatorului apar inele colorate. Acestea se deplasează de la centru spre margini, întorcându-se mai ca undele care interacționează. Dacă mersul proceselor este întrerupt într-un punct, celelalte sectoare încep să se miște în dezordine. Așa arată modelul fibrilației. Dar există și o altă cale de cercetare a inimii în funcțiune. Nimic nu poate înlocui pentru fiziologi țesutul viu. Valentin Krinski s-a gândit de aceea să crească o cultură de țesut cardiac, menținând într-însa parametrii de bază ai activității vitale. Și a obținut-o. Ulterior, țesutul s-a dovedit capabil să realizeze două funcții: excitația și transmiterea undelor. Deocamdată nu pot fi modificate procesele care se petrec în această cultură, dar succesul experienței este asigurat de însăși împrejurarea că a putut fi creat un astfel de model viu.

FIZICĂ

Un pas gigantic spre infinitul mic

De citva timp se poate măsura un fenomen care nu durează decât 0,000 000 000 000 001 secunde, adică timpul de care are nevoie lumina pentru a străbate circa 3 milioane de milimetri sau, altfel spus, o durată de o mie de ori mai scurtă decât cea mai scurtă durată care putuse fi cifrată până atunci.

Principiul măsurătorii e totuși același, calcularea timpului de dezintegrare a unui element extrem de mobil. În experiența amintită a fost măsurată durata vieții atomilor de neptuniu. Aceștia din urmă au fost obținuți prin bombardarea unui cristal de oxid de uraniu cu un fascicul de protoni de mare energie. Fiecare atom de uraniu atins s-a transformat într-un atom de neptuniu care s-a dezintegrat aproape instantaneu. Spre a măsura acest timp infimiteșimal el trebuia „fixat”. Pentru aceasta existau două posibilități: atomul de neptuniu se dezintegrează fie pe loc, fie după ce străbatea o foarte mică distanță. În acest ultim caz problema care se ridică în fața cercetătorilor era aceea de a măsura lungimea deplasării, întrucât viteza de recul a atomului de neptuniu era deja cunoscută, ea fusese calculată după aceea a fluxului de protoni. În conse-

cință, a fost de ajuns să se împartă aceeași viteză la distanța străbătută în cursul reculului spre a dobîndi timpul scurs de la „lovire”.

Experiența s-a desfășurat în următoarele etape: mai întâi, la o depărtare de câțiva centimetri de cristal a fost plasată o peliculă de material plastic. Particulele rezultate din fisiune trebuiau să „imprime”, dacă ne putem exprima așa, pelicula de material plastic (urmele lor trebuiau să devină vizibile după un tratament chimic). Cînd atomul de neptuniu se deplasează înainte de a se dezintegra, el iese din alinierea atomilor cristalului. Se scotocește deci că unele din particulele ieșite din fisiune vor urma o traiectorie paralelă cu aceea a lanțurilor de atomi. Pentru cazul că atomul de neptuniu rămînea pe loc, produsele fisiunii care, în mod normal, trebuie să se deplaseze în direcția alinierii urmau să fie stopate imediat.

În primul caz trebuia să se obțină pe pelicula de plastic un nor de puncte ale atomului de neptuniu, în cel de-al doilea punctele urmau să fie împăniate iar un spațiu gol trebuia să marcheze amplasamentul șirului de atomi care a servit drept ecran. Și într-adevăr, lucrurile s-au petrecut așa. După care a fost de ajuns să se facă media distanțelor care despărteau amplasamentul atomilor mobili spre a avea măsura lungimii reculului.

TEST

Aveți imaginație? Faceți literele să vorbească!

Vă propunem un test care solicită imaginația dv. Imaginați-vă, deci, că literele ar vorbi între ele.

Ar avea desigur și ele de spus o mulțime de lucruri. Ar putea înjgheba un dialog, ar face observații despre semenele lor și, fiindcă sînt de genul feminin, — cine știe? — ar putea și birfi. Dar mai întâi două exemple care vă pot ajuta să intrați în joc.

Un dialog între două litere:

O D

— Ce-ai pățit?
— Am stat mult timp rezemată de un perete.

Primele două litere discută despre a treia:

SA H

— Pariez că pînă la urmă o să joace cu noi.

Găsiți, deci, texte adecuate pentru situațiile de mai jos:

1) II IX

2) K M

3) VV W

4) IF IE

5) II T

6) PP B

7) R P

8) II L

9) TO C

10) TT TTTTT

11) OO C

12) X V

13) OM ON

14) II H

15) II OZ

Dacă aveți imaginație, puteți găsi chiar mai multe „conversații” pentru fiecare grup de litere. Noi vă propunem, oricum, următoarele:

Răspunsuri posibile.

- Amicul iar se plimbă cu o necunoscută.
- Simt că împreună cu tine am să ajung departe.
- Privește doi frați siamezi, sau
— Suferă de o dedublare a personalității.
- Împrumută-mi pieptenul tău. Al meu are un dinte rupt.
- Îți place să aibă întotdeauna acoperire.
- S-a îngrășat peste măsură.
- Ce-ai pățit?
— Mi-am rupt un picior!
- Are ceva la bază.
- Dacă ai veni cu noi, am putea să scriem ceva interesant.
sau
— Dacă ai veni cu noi, am putea întemeia o familie de litere.
- Uite-o pe cea din mijloc, ce moțată e!
- Ai văzut-o? Îi lipsește o doagă!
- Vrei să fii jumătatea mea?
- Tot ce pot să-ți spun despre el este că e un om încercat!
- S-au legat pe viață.
- Primul e o nulitate, iar al doilea e întotdeauna ultimul.

GEOLOGIE

Paleo-temperaturile Terrei

Geologii n-au avut multă vreme la dispoziție un instrument precis, un „termometru”, care să le dezvăluie temperaturile Terrei în epoci foarte depărtate în

timp. E adevărat, aveau o seamă de indicatori climatici, cum sînt cei litogenetici, care privesc modul de formare a actualelor roci sau biologici (un crocodil fosil, de pildă, descoperit în păturile cretacului inferior arată că în epoca aceea clima era caldă și umedă), dar informațiile astfel obținute erau relative. Paleotemperaturile Terrei au putut fi măsurate pentru prima oară cu precizie datorită metodei bazate pe legătura care există între izotopii oxigenului ¹⁸O și ¹⁶O din cochiliile organismelor marine.

Se știe că oxigenul este elementul cel mai abundent în scoarța terestră și foarte răspîndit în ape și atmosferă; de asemenea, oxigenul joacă un rol extrem de important în procesele biologice care au nevoie de apă, ca și cele ale fotosintezei. Izotopii lui ¹⁶O și ¹⁸O au fost cei care au contribuit la stabilirea paleotemperaturilor. Măsurînd raportul ¹⁸O/¹⁶O într-un carbonat, geologii au stabilit dacă acesta s-a depus în apă de mare sau dulce, au calculat diferența, după care (element fundamental pentru metoda stabilirii paleotemperaturilor) au dovedit că abundența relativă a izotopilor de oxigen în carbonat este în funcție de temperatura la care s-a produs depozitul de carbonat. Cu alte cuvinte, descoperiseră un adevărat „termometru” geologic.

Nu-i greu de înțeles că, în cursul acestor cercetări, ei s-au lovit de o serie de greutăți: în alegerea organismelor ce au utilizat la construirea cochiliilor lor carbonatul dizolvat în apă de mare sau în stabilirea faptului dacă, după moarte, cochilia n-a fost supusă unei îmbogățiri parazite în carbonat de calciu. În funcție de aceste exigențe, geologii s-au oprit asupra be-

Unii corali se acomodează perfect la apele adînci și reci. Încît prezența corailor fosili nu indică neapărat paleotemperaturi ridicate

lemnțiilor, moluște cefalopode, apoi asupra altor moluște fosile ca foraminiferele și amoniții. Important este însă că cercetările au fost încununată de succes și că metoda paleotemperaturilor și-a găsit repede un vast cîmp de aplicare. Ea permite acum stabilirea variațiilor sezoniere ale temperaturii, prin măsurători ale diferitelor zone de creștere ale ciocului unui belemnit și deci ale temperaturilor din diferite perioade geologice, alegerea unor mostre de la diferite latitudini dar din aceeași perioadă, care permit obținerea unei curbe de temperatură ce variază de la Polul Nord și pînă la Ecuator și poate fi comparată cu actuala curbă a temperaturii oceanelor. Metoda poate fi de altfel aplicată și sedimentelor oceanice. În felul acesta s-a demonstrat, de pildă, că în estul Pacificului, la nivelul Ecuatorului, sedimentele s-au depus în Oligocenul mijlociu la o temperatură de 10°C, că în Miocen temperatura era de 7°C și în Pliocen de numai 2°. Ea mai poate fi folosită și pentru rezolvarea problemelor stratigrafice. Măsurarea paleotemperaturilor efectuată pe fosile provenind dintr-un strat geologic poate ușura stabilirea vîrstei acestuia.

Acum există tendința de a aplica metoda și la măsurări privind perioade mai recente, îndeosebi Cuaternarul, importante rezultate fiind obținute în Mediterana, unde compoziția izotopică a organismelor a permis, între altele, corelarea depozitelor marine cu fazele de încălzire și răcire a perioadelor glaciare și interglaciare.

După o perioadă de entuziasm, în momentul de față cercetătorii au început însă să devină mai prudenți înainte de a stabili temperaturile, dovedind mai mult discernămint în ce privește prelevările și depozitele de organisme. Căci ei socotesc că metoda poate fi mult îmbunătățită în ce privește precizia, mai cu seamă în domeniul compoziției izotopice a oceanelor în perioade geologice îndepărtate.

Poșta medicului

TRAIAN — Vaslui: Este vorba desigur de o nevroză obsesivă, pe care numai voința dv. o poate vindeca. Întrucât nu există nici o relație între senzația de corp străin în gât și fenomenul nocturn descris de dv. Ca auxiliar, Diazepamul 1 x 3 cpr./zi, dintre care unul înainte de culcare și Floridazin mite 3-4 cpr./zi. Eventual, puteți alterna cu Antidepressin 3-4 drajeuri/zi.

POTCOVEANU — Com. Potcoava, jud. Olt: 1) După părerea noastră este vorba de un herpes genital, dar diagnosticul trebuie confirmat de un medic dermatolog. În acest caz, ar trebui să aplicați amindol comprese umede cu ceal de mușețel, apoi unguent cu tetraciclină — tratament de lungă durată. Dacă leziunea nu cedează la acest tratament, ea va fi atinsă cu soluție de nitrat de argint 1%, o dată pe zi, după care se pudrează cu sulfatiazol pulv. 2) Utilizați Carbicol 1-3 capsule/zi după mese asociat cu Mexaform 3 cpr./zi. Produsul se administrează încă 8 zile după dispariția fenomenelor.

I. A. — Com. Liteni — Fălciușeni, jud. Suceava: 1) Repetați periodic curele de Mexaform 2-3 cpr./zi, menținând tratamentul cel puțin 8 zile după dispariția simptomelor. Eliminați din alimentație ceapa, fasolea și linte uscată, varza și în general alimentele celulozice. La Asclerol asociați Hydergine 10x3 picături pe zi sau Butedrin 1 cpr. x 4/zi. 2) Din păcate, fenomenul e fiziologic. Tratamentul, de lungă durată, constă într-o fiolă Testolent la trei săptămâni, asociată cu Naposim 3-4 cpr./zi și, eventual, cure periodice de Folcisteină 12 fiole, o fiolă/zi. 3) Împotriva insomniei, utilizați produsul Diazepam 1 cpr. înainte de culcare.

M. I. — Cluj: Vă mulțumim pentru frumoasele aprecieri asupra sfaturilor ce vi le-am dat până acum. În cazul glositei dv. provocată, desigur, de eroziunile protezei dv. defectuoase, vă recomandăm gargară cu un decoct din flori de naibă și mușețel 20 la mie, atingeri locale de 2 ori pe zi cu borax 4 g, glicerină 20 g sau cu soluție de albastru de metilen 1/50. Se obțin rezultate bune și prin cure repetate de Cloramfenicol (8 zile câte 1 g/zi, la interval de 6 ore). Cel mai bun tratament (deși cam dureros) pare a fi badijonarea cu soluție uleioasă de creozot 3%, asociat eventual și cu Stamicin 1g/zi.

AL von N. — București: Mulțumiri pentru interesul arătat revistei în ansamblu și „Poștei medicului” în particular. 1) Prin discopatie se înțelege localizarea reumatismului cronic degenerativ pe coloana vertebrală, la nivelul discurilor intervertebrale. Localizarea aproape exclusivă a bolii în regiunile cervicală și lombară, care sînt cele mai mobile ale coloanei, constituie o dovadă că reumatismul cronic deformant lovește în special zonele articulare de supraîncărcare funcțională. Factorii incriminați în producerea discopatiilor sînt: terenul, umezeala, frigul, carențele minerale, în special calciul. Discartrozele, osteocondroza, dar mai ales hernia de disc se tratează prin infiltrații paravertebrale cu xilină sau novocaină, antinevralgice, fenilbutazonă, salicilat de sodiu, aspirină, căldură sub diferite forme (ultrascurte, ultrasunete, împachetări cu parafină și nămol etc.) și vertebroterapie prin tracțiune (elongație) sau intervenții chirurgicale. 2) Cataracta este pierderea transparenței cristalinului prin opacifierea lui. Vindecarea se obține prin extragerea chirurgicală a cristalinului. 3) Regenararea meniscului după meniscectomie este un fapt dovedit, cu deosebire însă că noul menisc nu este compus din țesut cartilagin os din țesut fibros. Rezultatele funcționale sînt excelente, foștii bolnavi putîndu-și continua nestîlnjenii activitatea. Inclusiv cea sportivă. 4) Nu, dacă toate cele patru felii de pîine nu depășesc 120 g. 5) Niciodată nu e prea tîrziu, dacă respectivul și-a descoperit adevărata vocație!

C.M.D. — Arad: Doleanțele dv. ne parvin pentru prima dată, deci înțrzierrea răspunsului n-a depins de noi. 1) Natura cefaleei nu poate fi diagnosticată de la distanță și după relații sumare. Diagnosticul și tratamentul simptomului rămîn în sarcina neuropsihiatruului de policlinică. 2) După șapte ani de la tratament avem impresia că pericolul este oricum înlăturat. 3) Localizarea lui Trichomonas vaginalis are loc la bărbat în uretră și prostată. Infecția evoluează adeseori fără manifestări clinice, alteleori cu vagi usturimi, o discretă secreție și ușor prurit pe uretra anterioară, care se poate transforma într-o arsură, o picătură matinală purulentă înaintea primei micțiuni.

Netratată la timp cu Metronidazol (sau Flagyl), produs farmaceutic cu acțiune specifică, boala se poate complica cu o cistită, pielită, prostatită, epididimită sau chiar cu stricturi uretrale. 4) Despre vaccinul amintit nu avem alte informații în afara celor publicate în articolul din luna martie 1970. 5) Curele sulfuroase la inhalatoriu de la Govora sau Slănic-Moldova ar putea avea rezultate bune în rinofaringita dv. cronică. 6) În diskinezia biliară, primordial este regimul alimentar.

Înainte de operație, pregătirea aparatului de suturat vase sanguine

Foto: A.P.N.

DISCUȚII

Să nu mai operăm copiii de amigdale?

Acesta este cel puțin sfatul pe care un otorinolaringolog sovietic, doctorul Șesterkov de la clinica din Harkov, îl dă părinților după studiile pe care le-a făcut — împreună cu o echipă de colaboratori — pe un mare număr de copii cu hipertrofia ale amigdalelor. După părerea lui, este falsă opinia de până acum că amigdalele ar fi un pericolos rezervor de microbi, — deoarece atunci cînd sînt eliminați din această regiune ei migrează imediat în altă parte a organismului, unde pot provoca afecțiuni mult mai grave. Tot atât de neîntemeiată pare a fi și teoria că, din cauza amigdalelor hipertrofice, unii copii sînt slabi la învățătură sau „frinați” în procesul de creștere. De aceea — consideră doctorul Șesterkov — a opera amigdalele, fără a exista un motiv sau o indicație specială pentru aceasta, este o greșală.

Dar iată și explicațiile date de cercetătorul sovietic: țesutul limfatic amigdalian este un producător activ de globule albe, care, după cum se știe, „mănincă” microbi. De aceea, departe de a fi dăunătoare, amigdalele — cel puțin atît timp cît sînt sănătoase — joacă un rol important și activ în protejarea organismului împotriva microbilor nocivi. Este contraindicat deci să se opereze amigdalele doar pentru că sînt mărite ca volum; eliminarea lor devine necesară numai în cazurile extreme cînd devin, într-adevăr, un rezervor de infecție.

Cercetări făcute asupra unor loturi de copii operați și neoperați de amigdale, l-au convins pe doctorul Șesterkov că la copiii din primul lot cantitatea de anticorpi în sânge a scăzut în comparație cu cantitatea de anticorpi găsită în sângele copiilor neoperați. De unde se poate trage concluzia, afirmă dr. Șesterkov, că amigdalele joacă un rol important în formarea de anticorpi împotriva anumitor virusuri.

Astăzi cînd se afirmă din ce în ce mai des că virusurile sînt provocatoare de cancer, nimic nu împiedică să se presupună că amigdalele joacă un rol de protecție și împotriva teribilei maladii. Desigur, doctorul Șesterkov nu prezintă date certe în sprijinul teoriei sale, statisticele cazurilor studiate nefiind încă suficient de concludente.

— Ce te doare?
— Am uitat...

Ceea ce a constatat, însă, pînă acum îi dă dreptul, socotește el, să sfătuiască părinții de a nu se grăbi cu operarea copiilor de amigdale fără să existe un motiv serios pentru aceasta. Cu atît mai mult cu cît chirurgia modernă a simplificat intervenția și ea poate fi făcută repede și în orice stadiu.

Dr. Z. A. Barski

TEMĂ DE SEZON

Infecțiile aeriene

Sezonul rece, aglomerațiile, colectivitățile preșcolare și școlare favorizează răspîndirea unui grup de boli cum ar fi: gripa, pojarul, scarlatina, tusea convulsivă sau oreionul. Aceste boli contagioase au o trăsătură comună: pentru ca cineva să le contracteze trebuie neapărat ca germeii să pătrundă mai întîi în nas și gît. Ele sînt deci boli cu poartă de intrare aerogenă, contaminarea făcîndu-se pe calea aparatului respirator.

În aceste boli molipsitoare, principalul izvor de infecție este omul bolnav. În scarlatină și în difterie, infecția poate porni de la purtători foști bolnavi și chiar de la purtători sănătoși, care n-au făcut boala niciodată.

În unele boli (oreionul), bolnavul începe să fie contagios chiar înaintea apariției primului semn de îmbolnăvire (tumefacția glandei parotide, umflarea obrazului). În pojar, bolnavul devine contagios înainte de a-i apărea erupția, o dată cu ivirea primelor semne de catar oculonasal.

Calea de transmitere este în marea majoritate a cazurilor cea directă. Cînd cineva tușește, strănută sau chiar vorbește numai în fața noastră, în dreptul gurii sale se formează (pînă la distanța de 1—1,50 m) un nor invizibil alcătuit din mii de picături de salivă extrem de fine. Dacă persoana respectivă suferă de vreuna din bolile menționate ori este purtătoare de germeii, ea le poate transmite celor din jur. De aici și numele de „infecții aeriene” sau „infecții respiratorii” care se mai dă bolilor din această categorie.

O altă cale de transmitere a infecțiilor aeriene, de data aceasta indirectă, poate fi schematizată în felul următor: picăturile de spută sau salivă, încărcate cu microbi, ajung pe jos, se usucă și se amestecă cu praf; firicelele de praf încărcate la rîndul lor cu germeii se ridică în aer; o dată cu aerul „poluat” germeii pătrund în căile respiratorii ale oamenilor.

Metodele de prevenire a infecțiilor aeriene vor ține seamă de câteva date elementare. Aceste boli sînt foarte ușor de contractat mai ales de organismul copiilor debili. Întrucît aglomerările și încheșurile din spații închise sînt foarte prielnice pentru răspîndirea bolilor respiratorii, se recomandă ca acestea să fie pe cît posibil evitate, mai ales în timpul epidemiilor. Frigul sau schimbările

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap esc
esculap esculap esculap
culap esculap esculap escu
p esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

brusce de temperatură înlesnesc răspîndirea bolilor prin răcirea intempestivă a corpului sau prin tulburările provocate de mecanismul de apărare al organismului. De aceea călirea organismului prin exerciții fizice și sport, aer și apă, echiparea cu o îmbrăcăminte corespunzătoare, precum și o alimentație rațională, variată, bogată în vitamine și calorii se impun cu stringență necesitate în acest anotimp.

Dr. I. Sovetov

CARDIOLOGIE

O urgență:

angina pectorală

Angina pectorală este o afecțiune a vaselor coronare, care „îmbracă” inima ca o coroană. Declanșarea crizei de angină este favorizată de efort, emoții negative, frig, vînt, umezeală, mese abundente. Durerea anginoasă care apare în regiunea precordială este vie, determină bolnavul să rămîind în repaos, să se oprise, să respire cît mai ușor posibil. Este o durere cu caracter de „gheară” cu iradiere în umărul stîng sau spre baza gîtului, apoi în brațul stîng, pînă la ultimele două degete. Durerea este însoțită de o anxietate extremă a bolnavului, cu senzație de moarte iminentă. Accesul durerii durează câteva minute sau chiar numai secunde, cedînd spontan sau după oprirea bolnavului din mers sau activitate și reîncepînd deseori după reluarea efortului.

Criza de angină pectorală face parte din „urgențele” cardiovasculare. Ea cere o intervenție terapeutică promptă. Dat fiind că criza anginoasă se datorește unei insuficiențe oxigenări a mușchiului cardiac, tratamentul va trebui să provoace o dilatație a vaselor coronare. În acest fel se asigură o mai bună irigație a mușchiului cardiac.

Prima măsură va fi încetarea imediată a efortului; acest simplu act poate duce la jugularea crizei.

Dintre substanțele vasodilatatoare, nitriții au fost și sînt încă medicamentele de elecție. Se utilizează de obicei soluția alcoolică de trinitrină 1%, cîte 3 picături repetate la nevoie după 3—4 minute. În locul trinitrinei, cu aceleași bune rezultate se poate utiliza nitroglicerina, un comprimat ținut în gură și repetat în caz de insucces după 3—4 minute.

Nitritul de amil se găsește în fiole. La nevoie se sparge fioala și se inhalează conținutul, picurat în prealabil pe o buclă. Efectul este aproape instantaneu. În caz de urgență și în lipsa acestor medicamente se pot încerca metode empirice: imersiunea minii și brațului stîng în apă fierbinte, care determină un reflex vasodilatator la inimă; se pot ingera mici cantități de alcool (coniac, vodcă), care prin efectul lor vasodilatator coronarian pot „tăia” sau scurta durata crizei. Se vor pune și comprese fierbinți pe regiunea cardiacă. Se va păstra repaus absolut la pat.

Prevenirea acceselor de angină pectorală se poate face prin evitarea surmenajului, regim alimentar de crutare, evitarea abuzului de tutun, alcool și sare. Mesele vor fi puțin abundente. Masa de seară în special va avea un caracter frugal. Regimul alimentar va fi normocaloric cînd greutatea bolnavului corespunde vîrstei, înălțimii sale și sexului. Dimpotrivă, aportul caloric va trebui limitat la obezi. La aceștia, slăbirea, indiferent de modul în care se obține, este deja un pas spre ameliorarea stării lor vasculare.

Dr. Igor Klin

ECUADOR

Escală la paralela 0 grade

Imbătătoarea aromă a eucaliptilor te urmărește la Quito pretutindeni. Năvălește valuri-valuri prin ferestrele deschise ale hotelurilor, autobuzelor, magazinelor. Cu excepția vechiului centru colonial, tot orașul respiră acest agreabil parfum, încât în primul moment ai impresia că ai descins într-o stațiune balneoclimaterică. Căci după străzile din Caracas sau Ciudad de Mexico, unde atmosfera, înăbușitoare, e încărcată de gaze de eșapament, capitala Ecuadorului te cucerește cu aerul ei pur, cu cerul albăstru și cu liniștea-i neobișnuită pentru orașele latino-americane.

Conform unei vechi tradiții, turiștii sînt conduși mai întîi pe vârful muntelui Panecillo. Deși, pe fundalul mesteșugurilor vulcani Pichincha și Cotopaxi, veșnic acoperiți cu zăpadă, el pare mult mai prozaic, totuși vizitarea orașului începe de obicei de acolo. Pentru că acolo se află ruinele Templului Soarelui, cu superba-i cupolă pe care vechi meșteri iscusiți au legat-o, cum spune o legendă, printr-un

orașele latino-americane, Quito s-ar situa, fără îndoială, pe unul din primele locuri. Căci e aproape imposibil să găsești, mai cu seamă în partea veche a orașului, un locșor în care să nu troneze un general de bronz sau o altă statuie. Monumente de toate calibrele se ghemuiesc în fața edificiilor publice și umplu toate ungherele aleilor și parcurilor umbroase. Dar nici impresionantele ansambluri ridicate în memoria eroilor luptei pentru libertate: Simon Bolivar și Antonio José de Sucre, nici monumentele cele mai recente, oricît de frumoase ar fi, nu pot distra atenția vizitatorilor de la monumentul Ecuadorului.

Scăpînd din strînsoarea străzilor înguste ale orașului, micul nostru autocar galben a țîșnit deodată pe strada 10 August, a trecut în goană pe lângă aeroport și, ridicînd un nor de praf, a pătruns printre boschetele de eucalipti și butucii de viță de vie care străjuiesc un drum prost ce duce spre paralela 0°.

Pe lângă noi treceau țărani indieni,

Vedere din Quito

imens lanț de aur și argint de Templul Lunei din valea San Juan.

— Există atît de multe legende despre originea și istoria orașului Quito încît, adunate, ar putea alcătui un volum impresionant, mi-a spus primarul capitalei ecuadoriene, Jaime del Castillo. Evident, nu toate sînt verosimile. Cercetătorii noștri au stabilit că orașul își trage numele de la cel al vechilor locuitori ai țării: quitus. Acum cinci secole orașul a fost cucerit de incași, care l-au transformat în capitala regatului Quito, au distrus aproape toate vechile clădiri și au construit altele noi, după gustul lor.

În 1534, conchistadorul Sebastian de Belalcazar a botezat orașul San Francisco de Quito. În epoca colonială el a fost centrul administrativ al vice-regatului de Lima, apoi a făcut parte din Noul Regat al Grenadei. De la Quito a pornit, la 10 august 1809, mișcarea de eliberare de sub jugul spaniol.

Dacă s-ar calcula vreodată numărul de monumente pe cap de locuitor din

care cărau în spinare saci de cartofi, de iucca, coșuri cu citrice și ananas. Într-un colț, un purceluș giuța de mama focului, cîțiva copii plîngeau, iar niște vecini se sfădeau...

Monumentul în sine n-are nimic extraordinar. E o mică piramidă de piatră, împodobită cu un glob alb și o linie neagră, care trece pe sub picioare, împarte globul terestru în două. Asta-i atrage pe turiști acolo.

Cu un picior așezat într-o urmă lăsată de alte picioare care m-au precedat în emisfera nordică și cu celălalt în cea sudică am pozat, cu un suris pe care îl simțeam ridicol, unui fotograf ambulant care mi-a înminat pe loc o mică fotografie avînd pe verso mențiunea: «Ecuador 0°00'». Apoi, după ce am trimis unor prieteni filateliști cărți poștale cu ștampila paralelei 0°, m-am plimbat citva timp prin împrejurimi încercînd să mă pătrund de solemnitatea momentului.

La poalele obeliscului, un indian oferea suvenire modeste, iar la vreo douăzeci de metri de acolo treceau calmi niște mici catiri de munte. Femei cu vase mari pe cap se întorceau de la fîntînă. Era aproape de amiază și soarele ardea nemilos. Ședea neclintit la zenit, cum i se și cuvine la ecuator, zvrilea săgeți de foc într-un biet cactus de la marginea drumului și înfierbînta pînă la refuz solul pietros și tot ce popula întinderea înconjurătoare.

De la Quito la Guayaquil avionul face mai puțin de o oră. Cu toate acestea, toți cunoscuții mei au încercat să mă convingă să călătoresc numai cu mașina. Și le-am fost recunoscător pentru sfatul pe care mi l-au dat, întrucît acest maraton de opt ore într-un autocar modern mi-a lăsat una din cele mai agreabile impresii.

Orhidee de o rară frumusețe, care cresc pînă și pe țărnul abrupt, aproape că n-atingeau mașina. Superbele sfere roșii suspendate pe stîncile cenușii sînt atît de numeroase, încît înțelegei numaidecît de ce zona se numește Valea Fericii. Pe măsură ce serpentinele drumului se divid, gama de culori se îmbogățește și cînd șoseaua iese la loc deschis în linie dreap-

tă lângă Santo Domingo de Los Colorados, luxurianta paletă tropicală și aromele pătrunzătoare ale junglei sfirșesc prin a te subjugă definitiv.

După capitală, Guayaquil surprinde prin ritmul lui de viață. Tradiționala rivalitate dintre primele două mari orașe ale țării se vădește de la bun început. Pe străzile din Guayaquil invadate de un adevărat furnicar de oameni se văd rareori cupole de biserici, atît de caracteristice pentru Quito. Trăsătura distinctivă a Guayaquilului sînt băncile și principala lui industrie: bananele.

Bananele se întîlnesc pretutindeni, la tot pasul. Sub balconul camerei de la hotel există neapărat un bananier, iar la toate cele trei mese se servesc obligatoriu banane. În rada portului, pe riul Guayas, imense vase frigorifice își așteaptă rîndul ca să fie încărcate cu banane. În cursul plimbărilor mele zilnice pe chei, am văzut mereu același tablou: un șir nesfîrșit de docheri purtînd pe umeri cutii de carton cu

ciorchini de banane dispăreau în calele vapoarelor sub diverse pavilioane. Uneori, însă, rada e pustie, cumpărătorii lipsesc de apel, iar bananele gata să fie expediate se deteriorează rapid. În acest caz, ele sînt încărcate în bărci și șalupe și zvrilite peste bord. Apele verzi-albăstrui ale puternicului Guayas poartă „aurul verde” spre Pacific.

În centrul comercial al orașului, intrările imobilelor sînt invadate de sumedenie de plăcuțe cu nume de medici, avocați, negustori: pătrate de aramă amintind de plăci memoriale, pînă la modeste tablîțe de placaj. Aceste anunțuri de la intrare sînt un fel de carte de vizită care reflectă prosperitatea proprietarului. De aceea un om de afaceri care vrea să aibă o bună reputație caută să aibă o placă mai mare și mai strălucitoare decît concurenții săi. Competiția e și mai frapantă între regii bananelor.

V. Voikov

INSULELE SHETLAND

Surprizele Atlanticului

Nu era vînt puternic și nici chiar furtună, ci uragan în toată legea! Se iscase lângă țărmurile Groenlandei și se propagase cu o viteză amețitoare în direcția insulelor Shetland. Toate vasele aflate în calea lui fugeau mîncînd pămîntul, încercînd să se depărteze cît mai mult de țărm. Cea mai mare primejdie nu e atît eșuarea pe țărm, în care caz echipajul se mai poate salva, cît zona cu apă puțin adîncă de lângă coastă, unde valurile gigantice ce se rostogolesc din larg se ciocnesc unele de altele, formînd un cumplit vîrtej în care vasele se frîng în bucăți.

Baza plutitoare „Pioniersk”, cu cele 30 de traulere ale ei, tocmai pescuia în zona Insulelor Shetland. Din păcate, însă, ea nu mai putea ocoli uraganul, încît trebuia să se pregătească să-l înfrunte în cît mai bune condiții.

De obicei, în asemenea cazuri traulerele de pescuit de tonaj mediu acționează după principiul: „cu prora spre val” și scapă. Și, într-adevăr, traulerele au izbutit manevra, dar baza „Pioniersk” n-a putut s-o execute. Valurile uriașe au înșfăcat vasul de 20 000 de tone și au început să-l mine direct spre insule. „În-că 2-3 ore de navigat în felul acesta, și-a spus căpitanul Kovaliov, și baza plutitoare se va izbi de țărm”. Căci, în ciuda eforturilor mașiniștilor de a da înapoi, vasul gonia cu toată viteza înainte.

Trebuia, deci, prins momentul favorabil pentru executarea manevrei. Dar la cea mai mică încercare de a răsuși cirna vasul se înclina amenințător. Și totuși, căpitanul a hotărît să nu renunțe și a cerut să se facă pregătirile necesare. Drept care, încercătura din cale și de pe punte a fost bine fixată, hublourile au fost blocate, bărcile de salvare verificate, iar echipajul a îmbrăcat veste de salvare. Odată acestea terminate, căpitanul a dat ordinul hotărît:

— Virează la babord!

Și lucrurile s-au încheiat cu bine.

Ce mult pește există în Atlantic! Vasele noastre aveau punțile tixite cu butoaie pline cu sardele și ton. Dar baza plutitoare, care trebuia să prelucraze peștele, se certa tot timpul cu căpitanii traulerelor, pentru că nu izbutea să prelucraze în 24 de ore mai mult de 200 de tone. Încît a trebuit fixată o normă: patru tone de pește „proaspăt” de fiecare trauler, iar restul urma să fie sărat. Dar căpitanilor le convenea să dea cît mai mult pește proaspăt, pentru că în primul rînd e mai bine plătit și în al doilea rînd mai ușor de curățat decît cel care urmează a fi sărat.

Așa se face că, într-una din zile, secundul de pe baza de prelucrare a peștelui a anunțat la microfon pe toate traulerele:

— Astăzi s-a primit foarte mult pește proaspăt. Echipajul bazei nu prididește să-l termine. Toți cei care sînt liberi sînt rugați să participe la tăierea fileului.

Printre ei mă număram și eu. Operația se desfășoară în felul următor. Un pește zdrăvan este trîntit pe masă. Omul îl apucă de branhiile și-l curăță de solzi. Apoi face o tăietură lângă cap, îl apasă puternic de-a lungul șirei spinării și jumătate din file cade într-un vas. După care peștele trebuie întors pe partea cealaltă și operația repetată. Și așa timp de 4 ore din 24. Norma era de o sută de kilograme de file de om. Cu alte cuvinte, timonierii, radiotelegrafiiștii, mecanicii, bufetierele, toți în afară de șefii de serviciu, trebuiau să lucreze timp de 4 ore pe zi în încăperea de prelucrare a peștelui.

Și nu era o muncă ușoară. Jur împrejur numai apă. Aripioarele înotătoare ne înțepau și chiar ne tăiau la mîini. Iar transportorul arunca mereu alți pești mari și greu de mînuit. Pe de altă parte, aparatele frigorifice ne grăbeau și ele: după ce e așezat în tăvi cu o capacitate de zece kilograme, fileul e vîrît în încăperi speciale unde e supus unui ger polar. În felul acesta, carnea de pește e lăsată să înghețe timp de patru ore. Apoi blocul e trecut sub un duș rece. Crusta de gheață astfel obținută ferește peștele de contactul cu aerul, ceea ce menține fileul în stare perfectă vreme de trei-patru luni.

Timp de trei zile tot echipajul a tăiat astfel file. De altfel, ni s-a explicat de ce: pentru că brichetele de file ocupă mult mai puțin loc decît butoaiele cu pește sărat sau congelat. Și apoi fileul e mai apreciat pe piață...

În a treia zi, soarele n-a vrut să iasă din nori. Insemna deci că avea să bată vîntul. Și într-adevăr, a doua zi dimineața el s-a dezlănțuit. Cum se făcuse frig, a trebuit să îmbrac pufoaica și cizme de cauciuc ca să pot ieși pe punte. Nu mă simțeam prea bine. La un moment dat căpitanul a început să zîmbească binevoitor și mi-a propus grijuliu:

— N-ar fi mai bine să intrăm în cabină? Acolo e și un divan...

Nu-și exprimasem gîndul pînă la capăt ori eu nu înțelesesem chiar totul. Dar după un minut am înțeles perfect. Am vrut să mă reped în cabină, era însă prea tîrziu ca să mai umblu singur. Aveam un cumplit rău de mare. Aproape o oră am zăcut în pat, răsîmp în care m-am convins definitiv cît de slab și neputincios e omul. Între timp echipajul a început să ridice năvoadele. Dacă m-aș fi simțit bine m-aș fi fîit, desigur, pe lângă pescari și i-aș fi plictisit cu întrebări. Dar acum nu mă mai interesa nimic, nici chiar rechini care căzuseră cu duumul în plasă. Mă uitam indiferent cum pescarii îi apucau de cozi, îi izbeau cu capul de punte și apoi îi zvrileau peste bord.

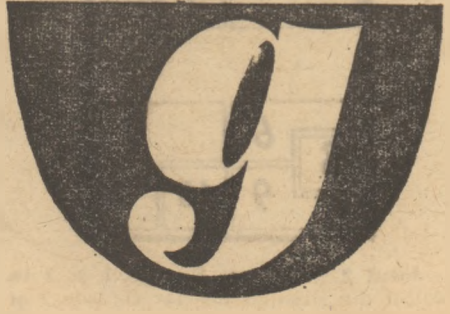
Au trecut așa două ore. Greața mă epuizase complet și părea că n-am să mă mai pot ridica niciodată în picioare. Dar pînă la urmă m-am înzdrăvenit.

E. Sopeniak

— Încă trei telegrame cu 100 de sărutări fierbinți și scăpăm de ghețuri...

globul
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

COOP
COMERTUL PRIN COLETARIE

COMOD, RAPID ȘI SIGUR
 Vă expediară la domiciliu, prin colet postal, mărfurile solicitate de dî.

UNIVERSALCOOP
COMERTUL PRIN COLETARIE
 STR. SERGENT NUTU ION 8-12
 BUCUREȘTI

destinatar

TOY. _____
 STR. _____ Nr. _____
 BL. _____ SC. _____ ETAJ. _____ AP. _____
 LOCALIT. _____ JUD. _____

Modele elegante și practice pentru sezonul rece

VIZITAȚI MAGAZINELE UNIVERSALE ALE COOPERĂȚIEI DE CONSUM CARE VĂ OFERĂ SORTIMENTE VARIATE DE CONFECȚII ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE PENTRU SEZONUL TOAMNĂ-IARNĂ

I.I.S. „11 IUNIE” GALAȚI

Str. M. V. Ș. niceanu nr. 16

Produce și livrează fără repartiție următoarele produse: găl. și zincate, paturi pentru copii, paturi tip spital, internat etc., timplărie metalică (uși, ferestre), cazmale, lopeți, grebla.

Cooperativele meșteșugărești din județul Buzău execută prin unitățile de deservire a populației:

COOPERATIVA „SPORUL” BUZĂU ȘI COOPERATIVA „SOLIDARITATEA” RÎMNICU SĂRAT:

lenjerie de pat și de corp, cusături cu alesătură, covoare tip oriental și covoare românești țesute în gherghef, diverse articole pentru copii și nou-născuți, tricotaje.

COOPERATIVA „MUNCITORUL” BUZĂU:

plăpumi, confecții, îmbrăcăminte, lenjerie, articole de uz casnic din lemn, manechine croitorie și vitrină, mobilă.

Poate reveni campionul?

Ne amintim cu toții de momentul când ziarele au anunțat că numele de Cassius Clay a încetat să mai existe, înlocuit de cel de Mohammed Ali. Acest nume necunoscut atunci a moștenit toată gloria lui Cassius Clay. Dar a adus cu sine și ceva mai important decât strălucite victorii pe ring: principii de viață de dragul cărora omul și-a sacrificat trecutul și chiar — cum se putea și încă se mai poate întâmpla — viitorul sportiv.

De altfel, în vremea noastră complicată, când totul se condiționează atât de strâns, Mohammed Ali, chiar și în calitatea lui de Cassius Clay, n-a fost niciodată numai un boxer, o „persoană particulară” pe ring. Rasiștii l-au transformat într-un simbol al „pericolului negru”. Luptătorii împotriva rasismului au văzut în schimb în el simbolul biruinței lor. Încît, chiar să fi vrut, Cassius Clay n-ar fi putut scăpa de un anumit subtext care făcea din orice evoluție a lui în fața amatorilor de box ceva mai important decît o simplă victorie pe un pătrat de scinduri înconjurat de corzi.

Pentru urmașul lui Clay, Mohammed Ali, povara simbolului e și mai mare și mai grea. După trei ani de întrerupere el și-a apărut pe ringul din Atlanta dreptul de a lupta nu numai pentru recăpătarea titlului sportiv care i s-a retras, ci într-un fel și pentru principii de viață și politice ale unui om care a sacrificat multe ca să rămînă fidel convingerilor sale.

Căci Clay și Ali nu se deosebesc numai prin nume. Pentru cel dintîi boxul, ringul erau totul. Lupta sportivă îl absorbea în întregime. Al doilea o privește altfel. Înainte de meciul de la 26 oc-

Moment din meciul de la Atlanta

tombrie, mi-a spus: „Boxul nu mai este pentru mine la fel de important ca înainte. Mult mai important mi se pare ceea ce am găsit printre tinerii din colegiile pe care le-am vizitat. În comparație cu ceea ce se întâmplă acolo, boxul e mort pentru mine. Dar luni seara la Atlanta trebuie să aflu răspuns la întrebarea: poate reveni un campion după o absență atât de îndelungată?”

Poate reveni un campion care are cu trei ani și jumătate mai mult, este mai greu și poate mai puțin rapid, care în tot acest răstimp n-a avut posibilitatea să lupte (mă refer la ring, pentru că în toate celelalte viața i-a „menținut forma” învățîndu-l mereu să reziste la lovituri și să ajungă la țel, chiar cînd alții sînt gata „să arunce prosopul”)?

În ultimul timp boxerul s-a antrenat în fața a două oglinzi. În una și-l imagina pe adversarul său imediat Jerry Quarry, în cealaltă pe Joe Frazier, actualul campion oficial al lumii. Luptîndu-se cu o umbră în fața primei oglinzi, el repeta în gura mare: „Quarry, Quarry, Quarry...”; întorcîndu-se spre a doua, șoptea: „Frazier, Frazier, Frazier...”

Puțini se îndoiu că Clay va câștiga la Quarry. Pronosticurile îl indicau favorit cu 3:1. Căci Clay nu și-a pierdut forma sportivă: n-a băut, n-a fumtat, a

făcut alergări aproape zilnic, nu și-a întrerupt antrenamentele.

— Nu, domnule, nu poate pierde — îmi spunea cu convingere, înainte de meci, un șofer de taxi, negru. Cum să piardă? De asta a luptat să răzbească aici, ca să piardă?!

Într-adevăr, Clay „n-avea dreptul” să piardă la Atlanta. Meciul cu Quarry a coincis cu apariția pe ecran a filmului „Marea speranță albă”, un film despre tragicul destin al lui Jack Jackson, primul negru campion mondial de box. Rasiștii i-au răpit titlul, l-au alungat din S.U.A. Iar cînd în sfîrșit i s-a permis să revină pe ring, n-a mai putut face nimic și a pierdut la adversarul său care simboliza „marea speranță albă”. „Este soarta mea. Aproape soarta mea” — a spus o dată Mohammed Ali, apropo de biografia dramatică a lui Jackson.

Jackson n-a mai putut deveni campion. Dar Ali va putea? Un răspuns afirmativ la această întrebare este esențial pentru el. Cu atît mai mult cu cît meciul de la Atlanta avea și o tentă politică, chiar socială.

Într-adevăr, de numele lui Clay sînt legate acum prea multe lucruri care n-au nici o legătură cu ringul, pentru că meciul de la Atlanta să fi fost privit ca o simplă competiție între doi boxeri. Ali trebuia să-l învingă nu numai pe Jerry Quarry, care, din cîte știu, a aprobat întotdeauna ideile și faptele lui Clay în afara ringului. El trebuia să iasă învingător și asupra guvernatorului rasist Maddox, care a împiedicat o dată cu toporul pe un negru să intre într-un restaurant iar, după victoria lui Clay, a decretat zi de doliu; asupra procurorului din Houston; asupra celor care au vrut să-l trimită în Vietnam; asupra membrilor Legiunii americane care au chemat întreaga țară să boicoteze meciul de la Atlanta.

După-cum se știe, Mohammed Ali a câștigat meciul. Lupta a fost întreruptă după repriza a treia din pricină că lui Quarry i s-a deschis arcada. Această victorie rapidă i-a dezamăgit pe mulți amatori de box, dar forma sportivă a lui Mohammed Ali n-a dezamăgit pe nimeni. Acum îl așteaptă pe ring un adversar mult mai dificil, Joe Frazier, cu care va boxa poate în februarie.

Dar principalul adversar al lui Clay, pe care nu-l poate învinge nici cu forța loviturilor sale, nici cu viteza reacțiilor sale, se află în afara ringului. Către sfîrșitul anului se va pune poate rezoluția definitivă pe memoriul lui Mohammed Ali, condamnat, cum se știe, la închisoare pentru refuzul de a-și face serviciul militar și de a participa la războiul din Vietnam. De această hotărîre atîrnă răspunsul la întrebarea: poate sau nu redeveni campion?

G. Borovik

BIOGRAFI CONTEMPORANE

O stea coboară din cer

Svetlana Savițkaia, studentă în anul V la Institutul de aviație din Moscova, a devenit în mod neașteptat campioană mondială absolută. În mod neașteptat, pentru că atunci cînd a plecat în Anglia, unde a avut loc cea de-a VI-a ediție a campionatului mondial de pilotaj de înaltă clasă, nimeni nu-și lega nici o speranță de dînsa: în lotul sovietic nu era titulară, ci rezervă. Car — lovitură de teatru! — s-a întimplat ca Liudmila Mocalina, campioana U.R.S.S., să se îmbolnăvească. Svetlana a înlocuit-o și „rezerva” pe care nu miza nimeni a furnizat marea surpriză a campionatului, cîștigînd titlul suprem în dauna unor cunoscute sportive din S.U.A. și R.F.G. Astfel, la întoarcerea în patrie

Fără cuvinte

anonima a coborît pe aeroportul din Moscova ca o stea a pilotajului și parașutismului mondial.

De altminteri, într-un anume fel era și firesc să fie așa. Primele cuvinte învățate de Svetlana în copilărie au fost „avion” și „parașută”. Tatăl ei, mareșalul de aviație Evgheni Savițki, de

Mareșalul Evgheni Savițki felicitîndu-și fiica după succesul din Anglia

doi ori Erou al Uniunii Sovietice, a făcut tot războiul doborînd ultimul avion inamic deasupra Berlinului. El a învățat-o pe fiica lui să nu dezarmeze niciodată în fața greutăților și să-și păstreze singele rece nu numai în văzduh, în momente de primejdie, ci și pe pămînt, după mari succese, ca cel din Anglia.

Prima săritură cu parașuta Svetlana a făcut-o în 1965, cînd avea 16 ani. Și n-a uitat-o, cu toate că după aceea au urmat mai bine de cinci sute de lansări, care de care mai spectaculoasă. După cum n-a uitat nici prima săritură în grup, de la o înălțime de 13 901 metri, care a însemnat un nou record mondial.

Și, bineînțeles, nu va uita nici probele care i-au adus anul acesta titlul de campioană.

Fără cuvinte

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv; mai ales dacă este de interes general.

Cel mai... cea mai...

I. — Care este cel mai vechi steag din lume?

Radu Topa
com. Dragalina, Jalomîța

R. — Cel mai vechi steag din lume este cel al Danemarcei. El a fost adoptat în anul 1219; mult înainte ca în alte state să existe steaguri naționale și este folosit de atunci, fără întrerupere.

Dialog
dialog dialog
dialog dialog dialog
alog dialog dialog dialo
og dialog dialog dialog o
dialog dialog dialog dialog
log dialog dialog dialog. di
dialog dialog dialog dialog
og dialog dialog dialog dialo

I. — Unde s-a înregistrat cea mai coborîtă temperatură pe glob?

Axente Cepen
Com. Grădina, Constanța

R. — Cea mai coborîtă temperatură înregistrată vreodată a atins 88,3° sub zero. Data: 24 august 1960. Locul: stația sovietică de cercetări Vostok din Antarctica. Cea mai joasă temperatură medie anuală a fost înregistrată la „polul frigului” din Antarctica (78° latitudine sudică, 96° longitudine estică); 58° sub zero. Cea mai rece așezare umană din lume este considerat satul Oimiakon din Siberia (U.R.S.S.) unde s-a înregistrat un ger record de — 71,1°C (în 1964).

I. — Care este cel mai lung roman din istoria literaturii?

Vica Petrini
str. Progresului 3, Călărași

R. — Manuscrisul cel mai lung din lume a fost descoperit nu de mult în China răsăriteană. El are 4 830 000 cuvinte. Intitulat „Înflorirea mărilor”, romanul datează din secolul al VIII-lea și descrie peripețiile unui grup de femei în timpul unei bătălii.

CASNICE

Cînd iarna bate la ușă

● Molia e periculoasă în special pentru lucrurile calde de lînd și bland. Iarna e mai puțin activă, dar țesăturile de mătase și unele țesături sintetice trebuie și ele apărute de atacurile atît de anticipaticele stufurași cenușii. De aceea nu uitați să puneți în dulap pușină naftalină, sau camfor, sau levănțică, sau foi de tutun sau coajă uscată de portocale.

● Iarna, inamicul principal sînt gîndacii. Mai puțin pretențioși decît molile, ei nu disprețuiesc nici bumbacul. Lupta cu gîndacii e mai grea, deoarece ei nu se tem de mirosurile tari și suportă perfect naftalina. Chimia modernă ne oferă arme eficiente. Dar iată și o rețetă de casă: preparați un amestec din părți egale de zahăr tos, drojdie uscată și borax, frecați bine și presărați pe bucăți de hîrtie pe care le puneți în „punctele slabe”. Peste cîtva timp gîndacii dispar.

● Nu stringeți peste iarnă îmbrăcăminte de vară murdară, pătată, cu nasturii rupți. După cîteva luni se spală mai greu, iar petele învechite pot chiar să nu iasă deloc. Mai bine faceți dintr-o dată totul cum trebuie și vă va fi mai ușor. Nu uitați să controlați buzunarele și să scoateți monedele, chibriturile și firele de tutun: pot păta.

(După „Rabotnița”)